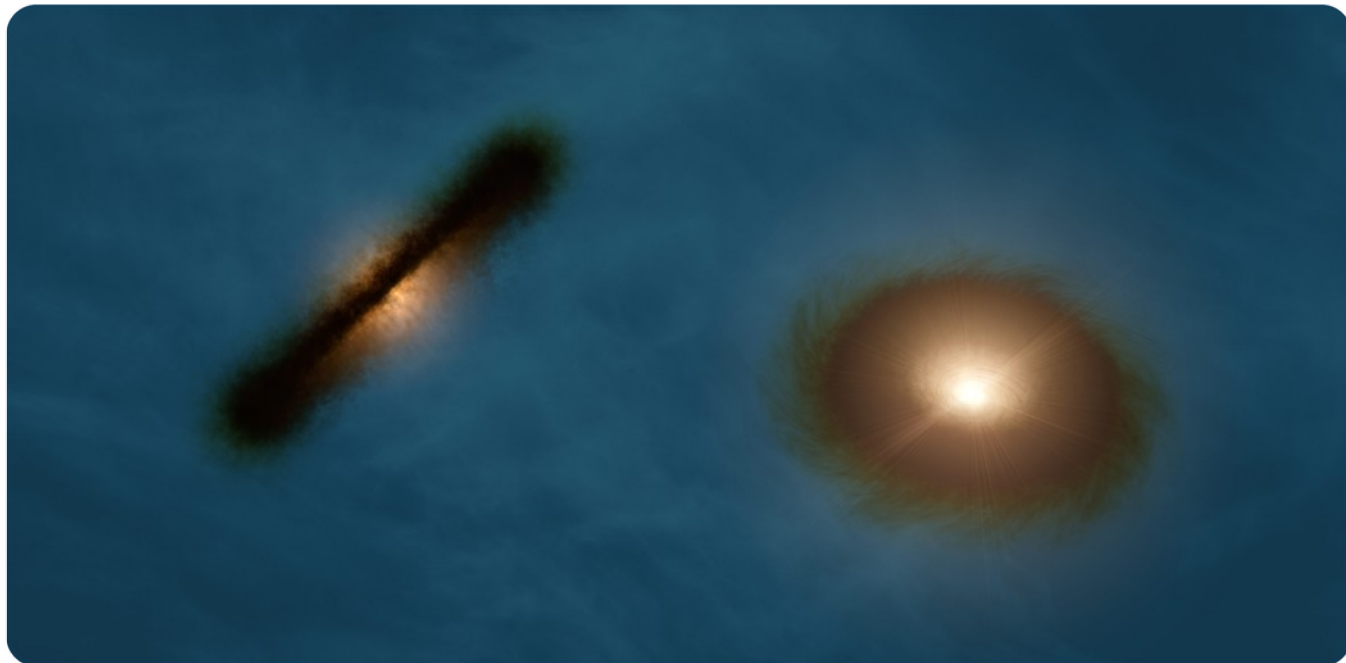

Nagnjena osončja presenečajo znanstvenike

Znano je, da se planeti, lune, asteroidi in druga telesa v našem Osončju gibljejo okoli Sonca v bolj ali manj povsem ravnem disku, podobno kot vrteči se CD disk. Toda ali to drži tudi za druga osončja v vesolju?

Do 25. julija 2014 so odkrili 1811 planetov, ki so v tirnicah okoli daljnih zvezd in večina teh planetov se res giblje okoli svoje zvezde po tirnicah, ki imajo približno oblika diska. Toda obstajajo izjeme.

Nekateri planeti se gibljejo okoli svoje starševske zvezde po nenavadni, nagnjeni poti. In sedaj smo korak bližje k razumevanju teh čudnih, poševnih sistemov.

Za razliko od našega samotnega Sonca nastane večina zvezd v parih – dve zvezdi sta v tirnici ena okoli druge. Nedavno so astronomi okoli mladih zvezd v dvojnem sistemu z oznako HK Bika s pomočjo teleskopa ALMA opazovali dva divje nagnjena plinasta diska, v katerima nastajajo planeti.

Ta dva diska (vsak okoli ene zvezde) sta nagnjena en glede na drugega pod skoraj pravim kotom. Tale risba prikazuje, kako si je risar predstavljal, da je tak sistem videti od blizu. In zakaj sta ta diska tako postrani?

Ker zvezdi in diska niso popolnoma poravnani, gravitacijska sila ene zvezde vleče disk druge zvezde, zaradi česar disk opleta. Če v teh diskih nastaja kak planet, bo gravitacija sosednje zvezde zmotila njegovo gibanje in povzročila, da bo njegova tirnica nagnjena.

COOL FACT

Videti je, da bo prej ali slej vsaka od zvezd v sistemu HK Bika imela svoj planet (ali morda celo več planetov)! Obstajajo pa tudi planeti, ki se gibljejo okoli dveh zvezd. Doslej so jih odkrili 17.

